

Projekt Filmski kritičari 54+

Mladen Bistrica

Halla ide u rat/Kona fer í strið

Zemlja: Island, Francuska, Ukrajina

Ekološki triler, 2018./101 min

Redatelj: Benedikt Erlingsson

Scenarij: Ólafur Egilsson, Benedikt Erlingsson

Uloge: Halldóra Geirharðsdóttir, Jóhann Sigurðarson, Juan Camillo Roman Estrada ...

Može li hrabri pojedinac spasiti Zemlju?

Ovaj planet ne mogu spasiti ni Terminator, ni Superman, ni Batman, a kamoli islandska ekoaktivistica. Svejedno, ugodno je gledati borbu hrabre i uporne pedesetogodišnje voditeljice pjevačkog zbora kako se naoružana silnom voljom i energijom, lukavstvom i izvrsnom tjelesnom kondicijom suprotstavlja zagađivačima divlje i prekrasne islandske prirode - tvornici aluminijske, kineskim financijerima i islandskoj vlasti. Inteligentnim varkama Halla izbjegava policiju, dronove, helikoptere, a uz malu pomoć dobroćudnog, možebitnog rođaka vješto parira policijskoj patroli. Gledajući kadrove prepune islandskih pustopoljina prekrivenih gustom mahovinom, ledenjaka, izvora tople vode, osjećamo miris još uvijek ne posve zagađene prirode te i sami poželimo uskočiti u borbu, premda nam činjenice i razum govore da je bitka davno izgubljena. Možemo se boriti samo za što sporije propadanje, za odgodu kraja.

Redatelj vrlo vješto, gotovo holivudski frivolno, miješa napetost trilera, vrlo sumornu temu ekološke propasti, elementarnu potrebu Halle za majčinstvom, i u sve ubacuje zabavne elemente poput španjolskog turista na biciklu kojeg policija svako malo uhićuje, jer se, na svoju nesreću, a Hallinu sreću, uporno kreće preblizu zone njenog subverzivnog djelovanja. Vrlo duhovita je i redateljeva dosjetka s trijom puhača, bubnjara i harmonikaša u nekim kadrovima koji prate radnju i glazbom obilježavaju događaje. Pojavu antičkog kora u kadrovima filma smo vidjeli u Allenovoj Moćnoj Afroditi, no ovdje se redatelj uspješno poigrava varijacijama: dodaje instrumente (glasovir, truba ...), kasnije ukrajinske napjeve pjevaju tri Ukrajinke, potkraj filma se domaći svirači i gostujuće pjevačice udružuju. Ovim postupcima redatelj ublažava oštrinu napada na islandsku vladu i ostale sudionike zagađenja, a i film čini pitkijim široj publici. Izbjegao je tragičnu priču o nemilosrdnoj eksploataciji planeta, i to na dijelu koji smatramo čistim i relativno očuvanim.

Ukrajina, najava kataklizme?

Završni, ukrajinski dio filma, donosi ponešto različit ugođaj. Nakon što preuzme djevojčicu Niku u derutnoj i poplavljenoj zgradi ukrajinskog Doma za siročad, Halla nastavlja put po postkaliptičnoj Ukrajini, ulazi u autobus koji kao da je kupljen od gos'na Krstića iz Šijanovog remek-djela, iz kojeg, nakon što u njega ubrzo prodre voda, nastavlja pješke s Nikom u naručju i zajedno s malobrojnim suputnicima korača cestom i postupno ulazi u sve dublju vodu. Je li to najava konačnog i neumitnog?

Komedija ili ...

Halla ide u rat je vrlo ozbiljan film o borbi pojedinca protiv zagađenja, globalnog zatopljenja i centara moći. Nikako se ne radi o komediji, postoje duhoviti elementi, no ne i smiješni. Osim ako smiješnim ne smatramo tubu, puhači instrument, ili žensku guzu glavne junakinje, iako bi ona, relativno skladna, trebala kod većine gledatelja izazvati sasvim drugačije reakcije, i onih hetero i onih homo.